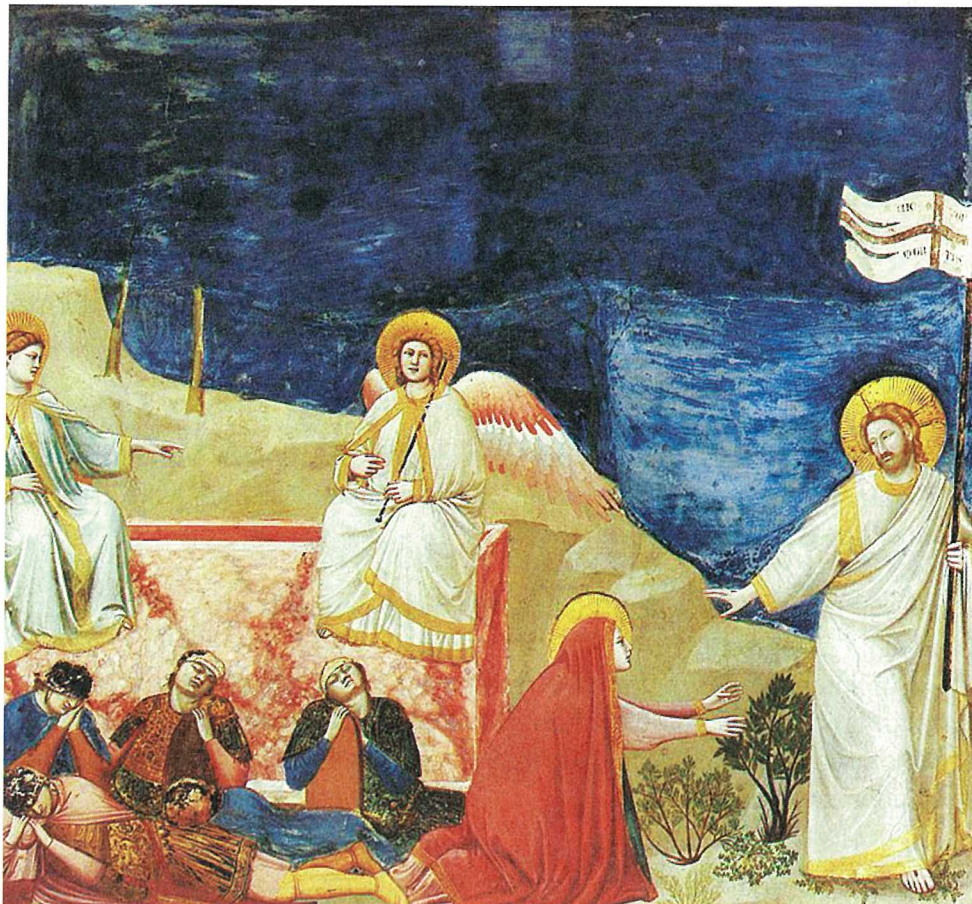




Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Konfutselaisuus ja taolaisuus Kiinassa
2. Useat kirkolliset pyhät ovat saaneet alkunsa Raamatusta kerrotuista tapahtumista. Selitä, minkä muistoksi seuraavia juhlapäiviä vietetään ja mihin Raamatun tapahtumiin ne liittyvät:
 - a) helluntai
 - b) tapaninpäivä
 - c) pitkäperjantai
3. Kristillisen kirkon historiassa on ollut monenlaisia harhaoppeja. Mainitse niistä esimerkkejä ja pohdi, miten harhaopit kehittyvät ja millaisia ongelmia niiden määrittelyyn liittyy.
4. Mystiikka keskiajan katolisessa kirkossa. Käytä hyväksesi alla olevassa Giotton maalauksessa *Noli me tangere* esiintyviä aiheita.



5. Venäjän uskonnollinen tilanne 1900-luvun alusta nykypäivään
6. Vuonna 2009 käytettiin iskulausetta ”*Talvuta lama kuluttamalla*” taloudellisen taantumien torjumiseksi. Millaisia eettisiä kysymyksiä liittyy kuluttamisen lisäämiseen tai toisaalta sen vähentämiseen?
7. Vanhan testamentin profeettojen julistus ja yhteiskunnallinen merkitys
8. Alla olevassa Kirkon tutkimuskeskuksen taulukossa verrataan suomalaisten kirkollista aktiivisuutta vuosina 1967 ja 2007. Millaisia kehityskulkuja luvuissa voidaan havaita ja mitkä yhteiskunnalliset muutokset selittävät lukujen muutoksia?

	1967	2007
kirkon jäsenmäärä ja osuus suomalaisista	4 631 000 92,9 %	4 514 000 81,7 %
syntyneet ja kastettujen osuus	77 300 95,8 %	58 300 84 %
kirkosta eronneet	4 500	37 900
kirkossa vihittyjä ja kirkollisten vihkimisten osuus	39 900 93,5 %	17 600 60 %
jumalanpalveluskäyntejä	7 290 000	6 900 000
muut kirkkotilaisuudet ja osanottajat	21 000 3 127 000	96 000 5 600 000
ehtoollistilaisuudet ja osanottajat	13 700 919 000	45 500 2 500 000

- +9. Musiikin käyttö ja merkitys uskonnossa. Tarkastele kysymystä kolmen maailmanuskonnon näkökulmasta.
- +10. Kirjassaan *Rakkauden lahja* (2008) Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat tiivistävät rakkauden luonteen alla kuvattuun tapaan. Miten tiivistelmässä näkyvät kristillisen etiikan peruseriaatteen?
 - rakastaminen ja rakastetuksi tuleminen ovat ihmisen perustoiveita
 - rakkaus on lahja ja tehtävä
 - rakkaudella on kaksi ulottuvuutta: itselle haluava ja toisia palveleva rakkaus
 - rakkaus ei voi tavoitella vain omaa etua; aito rakkaus tavoittelee toisen parasta
 - parisuhteessa eroottinen rakkaus rikastuttaa ja synnyttää uutta; palveleva rakkaus suojelee elämää ja auttaa sitoutumaan